

Податкова система України та зарубіжних країн

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент і бізнес-адміністрування, Менеджмент міжнародного бізнесу, Логістика
Статус дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	очна
Рік підготовки, семестр	3 курс, 6 семестр
Обсяг дисципліни	4 кредитів (120 годин)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік/модульна контрольна робота
Розклад занять	Згідно розкладу https://schedule.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: к.е.н., доцент, Голіук Вікторія Ярославівна, Goliuk_V@ukr.net Практичні: к.е.н., доцент, Голіук Вікторія Ярославівна, Goliuk_V@ukr.net
Розміщення курсу	https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=3440

2. Програма навчальної дисципліни

3. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Мета навчальної дисципліни. Метою навчальної дисципліни розширення та підсилення у студентів наступних **КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ**:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, зокрема при аналізі фінансових показників діяльності підприємства, виборі найбільш оптимальної системи оподаткування;
- Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, зокрема у сфері фінансів та оподаткування;
- Здатність планувати діяльність організації та управляти часом, зокрема у питаннях вибору найбільш оптимальних схем оподаткування, подання податкової звітності, сплати податків.

Завдання курсу реалізуються через поглиблення наступних **програмних результатів навчання**:

- Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень, зокрема у питанні обрання найбільш оптимальних схем оподаткування підприємства;

- Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації, у тому числі функціональних галузей бізнесу у сфері управління промисловими підприємствами у фінансовій, зокрема податковій сфері;
- Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, зокрема у сфері оподаткування;
- Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації, у тому числі у сфері управління та адміністрування промислових підприємств, в тому числі у сфері податків;
- Володіти інструментарієм аналізу та оцінювання ринку, розуміти та аналізувати фінансову, управлінську, податкову та статистичну звітність підприємства.

4. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: Менеджмент, Економіка підприємства, Маркетинг.

Постреквізити: Результати вивчення дисципліни сприятимуть проходженню переддипломної практики, поглибленому опрацюванню бакалаврської кваліфікаційної роботи за відповідною тематикою.

5. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Економічна сутність податків.
Тема 2. Податкова система України.
Тема 3. Податок на доходи фізичних осіб
Тема 4. Єдиний податок
Тема 5. Податок на прибуток підприємств
Тема 6. Податок на додану вартість
Тема 7. Акцизний податок
Тема 8. Мито
Тема 9. Місцеві податки і збори

6. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Митний кодекс України у чинній редакції <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> .
2. Податковий кодекс України у чинній редакції. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
3. Податкова система: навч. посібник / Андрущенко В.Л., Осмянченко В.О., Тучак Т.В. та ін – Ірпінь, 2020. – 491с. <https://discovery.kpi.ua/Record/000635357#description>
4. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с. <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Podatкова-systema-navchal-nyy-posibnyk.pdf>
5. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с http://chtei-knteu.cv.ua/ua/content/download/nayka/monography/tomnjuk_2022.pdf

Допоміжна література

6. Аранчій В.І. Податкова система : навч. посіб. Полтава: Укрпромторгсервіс, 2018. 361 с.
7. Бак Н.А. Податкова система України: навч. посіб. Чернівці : Рута, 2017. 135 с
8. Воронська О. О. Податки в Україні: від теорії до практики: Навчальний курс. – К.: Акцент ПП. – 2018. – 464 с.
9. Динаміка податкового навантаження в Україні в контексті реалізації податкової реформи / За ред. Т. І. Єфименко, А. М. Соколовської. – К.: ДННУ “Академія фінансового управління”, 2013. – 492 с.
10. Карпенко В.В., Колодяжна Т.В. Податкова система : навч. посіб. Харків : Лідер, 2018. 273 с.
11. Матвейчук Л. О. Податкова система України: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Сисин Я. І. : Абетка, 2015. 119 с
12. Непран А. В., Тимченко І. Є., Левчук О. М. Податкова система: практикум. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2019. 255 с.

13. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система» для студентів, які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка» спеціалізації «Економіка підприємства» освітнього ступеня бакалавр (денної та заочної форм навчання) / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. А. В. Гречко. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,32 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 172 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/22754>
14. Податкова система: Навч. посібник // За ред. В. Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.
15. Податкова система: навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
16. Податкова система: підручник / З.С. Варналій, М.В. Романюк ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ : Знання України, 2019. 567 с.
17. Податкове регулювання соціального розвитку: світовий досвід та тенденції в Україні: монографія / Ю. Б. Іванов, О. М. Тищенко, О. В. Грачов та ін. ; за заг. ред. Ю. Б. Іванова. – Х.: ФОП Александрова К. М.; ВД "ІНЖЕК", 2012. – 496 с.
18. Податкова система: навч. посіб. / В.М. Онегіна, О.В. Накісько, С.В. Руденко. – Х.: ХНТУСГ, 2012. – 425 с.
19. Податкові системи зарубіжних держав: Навч. посібник / За заг. ред. П.В.Мельника. – К.: Кондор, 2012. – 222 с
20. Податкова система України. Тренінг-курс [Текст]: навч. посіб./ О. М. Тимченко, Ю. В. Сибірянська, С. М. Кокшарова та ін. ; За заг. ред. О.М. Тимченко. — К.: ДННУ "Академія фінансового управління", 2012. — 656 с.
21. Юрчишена Л.В. Податкова система : навч.-метод. посіб. для самост. роботи студентів та контролю якості засвоєння навч. матеріалу з дисципліни. Вінниця : Твори, 2018. 293 с.

7. Навчальний контент

8. Методика опанування навчальної дисципліни(освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опанування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий, евристичний;

спеціальні методи навчання: задачі, дискусії.

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання.

9.

10. Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання

11.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень, зокрема у питанні обрання найбільш оптимальних схем оподаткування підприємства; описувати зміст функціональних сфер діяльності організації, у тому числі функціональних галузей бізнесу у сфері управління промисловими підприємствами у фінансовій, зокрема податковій сфері; виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, зокрема у сфері оподаткування; оцінювати правові, соціальні та економічні	Лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. <i>Загальні методи навчання:</i> проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий, евристичний.	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: відповіді на практичних заняттях, виконання задач, модульну контрольну роботу. Підсумковий контроль – залік

наслідки функціонування організації, у тому числі у сфері управління та адміністрування промислових підприємств, в тому числі у сфері податків; володіти інструментарієм аналізу та оцінювання ринку, розуміти та аналізувати фінансову, управлінську, податкову та статистичну звітність підприємства.	Спеціальні методи навчання: задачі, дискусії	
---	--	--

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 16 годин лекційних та 16 годин практичних занять, МКР та залік

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин				Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	П	С	Всього		
1-2	Тема 1. Економічна сутність податків.	1	1	8	10	Лекція 1 Практичне заняття 1	Дискусія Тестування
3-4	Тема 2. Податкова система України.	1	1	10	12	Лекція 1 Практичне заняття 1	Дискусія Тестування
5-6	Тема 3. Податок на доходи фізичних осіб	2	2	8	12	Лекція 2 Практичне заняття 2	Задачі
7-8	Тема 4. Єдиний податок	2	2	8	12	Лекція 3 Практичне заняття 3	Задачі
9	Тема 5. Податок на прибуток підприємств	2	1	8	11	Лекція 4 Практичне заняття 4	Дискусія Задачі
10	Тема 6. Податок на додану вартість	2	2	8	12	Лекція 5 Практичне заняття 6	Задачі
11	Тема 7. Акцизний податок	2	1	8	11	Лекція 6 Практичне заняття 6	Дискусія Задачі
12	Тема 8. Мито	2	1	8	11	Лекція 7 Практичне заняття 7	Дискусія Задачі
13-14	Тема 9. Місцеві податки і збори	2	1	10	13	Лекція 8 Практичне заняття 8	Дискусія Задачі
	МКР		2	4	6		
	Залік		2	6			
	Всього	16	16	84	120		

12. Самостійна робота студента/аспіранта

Самостійна робота студентів передбачає повторення лекційного матеріалу, самостійне опрацювання додаткових джерел, підготовку до практичних занять, участь у дискусіях, розв'язування задач для закріплення навичок, отриманих на практичних заняттях, підготовку до опитування і МКР.

13. Політика та контроль

14. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та норми поведінки. Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекціях та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу формується через активну участь у заходах на практичних заняттях, а саме за участі у ділових іграх, аналізі конкретних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття знижує можливість здобувача отримати рейтингові бали.

Користуватись мобільним телефоном на заняттях можна лише у беззвучному режимі. Норми етичної поведінки визначені у Кодексі честі (<https://kpi.ua/code>). В університеті здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>).

Дистанційний режим навчання. У разі запровадження обмежень на відвідування університету, пов'язаних з введенням карантину або режиму воєнного стану в державі, освітній процес проваджується у дистанційному режимі відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), Регламенту організації освітнього процесу в дистанційному режимі (<https://profkom.kpi.ua/reglament-organizatsiyi-osvitnogo-protsesu-v-distsantsiynomu-rezhimi/>) та Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>).

Дистанційний курс дисципліни розміщено на Платформі дистанційного навчання «Сікорський» (<https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=3440>). Дистанційні заняття проводяться у вигляді онлайн-конференції з використанням програми для організації відеоконференцій Zoom. Посилання на конференцію надається здобувачам на початку семестру. Результати оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів відбувається відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає не менше 60% від балів, визначених для цього контрольного заходу, а негативний результат оцінюється в 0 балів. Семестровий контроль проводиться у формі заліку за РСО-1 (першого типу), що передбачає оцінювання заходів поточного контролю з дисципліни впродовж семестру.

Рейтингова оцінка здобувача складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю, заохочувальних та штрафних балів.

Рейтингова оцінка доводиться до здобувачів на передостанньому занятті з дисципліни в семестрі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Правила зарахування індивідуальних завдань. Індивідуальних робіт не передбачено

Заохочувальні та штрафні бали. Заохочувальні бали здобувач може отримати за участь у конкурсах наукових робіт за тематикою дисципліни або за поглиблене вивчення окремих тем, результати якого представлені у вигляді наукових тез, есе, презентації, наукової статті тощо, проходження онлайн курсів за тематикою дисципліни. Заохочувальні бали не входять до загальної шкали оцінювання. Сума заохочувальних балів не може перевищувати 10 балів, при цьому загальний рейтинговий бал здобувача не може перевищувати 100 балів.

Політика дедлайнів та перескладань. Формування семестрового рейтингу студента ґрунтується на своєчасному проходженні тестування, виконанні поточних завдань, написанні модульної контрольної роботи згідно графіку викладання дисципліни. Якщо контрольні заходи, або виконання завдань пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), надається можливість додатково скласти завдання протягом найближчого тижня. Невиконання завдань, а також порушення термінів їх виконання з неповажних причин не надасть можливості набрати відповідні бали рейтингу. Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>).

Оскарження результатів контрольних заходів. У випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті. Порядок визнання таких результатів регламентується Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>). Можуть бути зараховані окремі теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання.

Онлайн-курс:

<https://cases.media/en/creativepractice/course/fop>

Академічна доброчесність. При оцінювання робіт здобувачів особлива увага приділяється дотриманню політики академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>). В разі виявлення дублювання робіт, такі роботи отримують нульовий рейтинг.

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі навчальні завдання з дисципліни мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання штучного інтелекту для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на штучний інтелект, як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з наукових джерел. Усі випадки використання штучного інтелекту для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так й інших інструментів штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

15. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи першого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-1).

Семестровий контроль студента проводять за результатами підсумкового значення рейтингу з дисципліни. Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни доводиться до здобувачів на заліку під час заліково-екзаменаційної сесії.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання:

9.1. Поточний контроль

Участь у дискусії – всього 6 дискусій (максимальний бал – 30)

5 балів - обгрунтоване твердження (не менше 90% потрібної інформації);

4 бали - достатньо обгрунтоване твердження (не менше 75% потрібної інформації);

2-3 бали - слабо обгрунтоване твердження (не менше 60% потрібної інформації);

0-1 бал - незадовільна відповідь (не відповідає вимогам на «задовільно»).

Одному або двом кращим студентам на кожному практичному занятті може додаватися як заохочення 1 бал.

Розв'язок задач (рейтинговий бал – 2, кількість задач –15, максимальний бал – 30).

2 бали -- вірна відповідь (розв'язано правильно, подано повний хід розв'язку);

1 бал – відповідь невірна внаслідок неуважності чи арифметичної помилки, але загалом принцип розв'язку правильний;

0 балів – відповідь невірна внаслідок принципових помилок, які свідчать про не засвоєння матеріалу.

За тестування максимально можна отримати 20 балів

Загалом за практичні завдання можна отримати до 80 балів

9.2. Модульна контрольна робота проводиться у вигляді тестування та розв'язування задач.

Максимальна кількість балів – 20.

МКР передбачає:

- надання відповіді на 12 тестових питань (рейтинговий бал за кожен правильну відповідь – 1);

- розв'язок 2 задач (рейтинговий бал 4):

4-3 бали -- вірна відповідь (розв'язано правильно, подано повний хід розв'язку);

2-1 бал – відповідь невірна внаслідок неуважності чи арифметичної помилки, але загалом принцип розв'язку правильний;

0 балів – відповідь невірна внаслідок принципових помилок, які свідчать про не засвоєння матеріалу.

Загалом за весь період навчання можна отримати 80 балів (практика) +20 балів (МКР)=100 балів

За результатами навчання навчання «ідеальний студент» може набрати загалом 100 балів за весь семестр. Необхідною умовою допуску до заліку є написання МКР. Якщо сума балів менша за 60, то студент виконує залікову контрольну роботу.

Залікова контрольна робота.

Ті студенти, які бажають покращити рейтингові бали, набрані протягом семестру, можуть виконати письмову залікову контрольну роботу. Робота містить тестові завдання, за виконання яких можна набрати до 70 балів та 3 задач, за виконання яких можна отримати максимум 30 балів.

Система оцінювання тестового завдання:

- «Відмінно», повне безпомилкове розв'язування завдання – 1 бал;
- «незадовільно», не вірно або завдання не виконано – 0 балів.

Система оцінювання задачі:

9-10 балів -- вірна відповідь (розв'язано правильно, подано повний хід розв'язку);
6-8 бали – відповідь невірна внаслідок неувважності чи арифметичної помилки, але загалом принцип розв'язку правильний;
0 балів – відповідь невірна внаслідок принципових помилок, які свідчать про не засвоєння матеріалу.

Умови допуску до семестрового контролю: допуск до складання заліку можливий за умови отримання студентом не менше 25 балів та написання МКР.

Оцінювання результатів навчання (компетентностей) здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням до оцінок за університетською шкалою, згідно з таблицею:

Рейтингова оцінка здобувача (кількість балів)	Університетська шкала оцінок рівня здобутих компетентностей (результатів навчання)
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

10. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Викладення дисципліни може бути переведено у дистанційну форму в разі введення карантинних обмежень чи інших форс-мажорних обставин на території університету.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри міжнародного бізнесу і логістики к.е.н. доц. Голіук Вікторією Ярославівною

Ухвалено кафедрою міжнародного бізнесу та логістики (протокол № 1 від 27.08.25 р.) (зі змінами, протокол №3 від 24.09.2025 р.).

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 1 від 28.08.2025 р.) (зі змінами, протокол №3 від 07.10.2025 р.).

